

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Prasības iesniegšana Tiesā](#) > [Juridiskā Palīdzība](#) > France

Juridiskā palīdzība

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Francija

Francijā bezmaksas juridiskā atbalsta sniegšanu sauc par juridisko palīdzību (*aide juridictionnelle*).

1 Ar kādām izmaksām ir saistīta tiesvedība un kurš tās parasti sedz?

Tiesas procesa izdevumi ir atkarīgi no lietas rakstura un sarežģītības, kā arī no procedūras un tiesas, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu attiecīgajā lietā.

Izmaksas var iedalīt trīs kategorijās:

- advokāta atlīdzība — uz to neattiecas noteikta likme, tāpēc par to advokāti un klienti var savstarpēji vienoties; principā advokāta atlīdzība ir jāmaksā klientiem, ja vien viņi nav tiesīgi saņemt juridisko palīdzību;

- izmaksas, kuras konkrēti uzskaitītas Civilprocesa kodeksa (*Code de procédure civile*) 695. pantā un kuras galvenokārt ietver:

a) pārstāvības atalgojumu, kas maksājams advokātiem vai noteiktām valsts amatpersonām (*officiers publics* vai *officiers ministériels*); atalgojums tiek nošķirts no maksas;

b) tiesu izpildītājiem maksājamās tiesvedības izmaksas;

c) tiesu ekspertīzes un izmeklēšanas izmaksas;

d) kompensācijas lieciniekiem (pēc noteiktas likmes);

e) maksu aizstāvim par lietas izskatīšanu tiesā;

f) apmaksu: ar tiesas procesu saistītas izmaksas ekspertiem, kas maksājamas pēc noteiktas likmes.

Izmaksas sedz zaudējusī puse. Šis princips ir noteikts Civilprocesa kodeksa 696. pantā. Tomēr tiesneši var pieņemt pamatotu lēmumu, ar kuru uzdod citai pusei pilnībā vai daļēji segt izmaksas; pēdējā minētajā gadījumā tiesneši nosaka, kā izmaksas jāsadala;

- citas tiesvedības procesā iesaistītajām pusēm radušās izmaksas parasti sedz pašas puses, ja vien tiesnesis nav nolēmis citādi. Tiesnesis var izmantot šīs pilnvaras gan krimināllietās, gan civillietās, pienācīgi ņemot vērā taisnīgumu vai zaudējušās puses finansiālo stāvokli. Tiesneši var pat pēc savas iniciatīvas nolemt, ka šāds rīkojums nav nepieciešams.

Krimināllietās tiesas izdevumus sedz valsts. Zaudējušajai pusei ir jāmaksā fiksēta maksa par tiesvedības procesu, kuras apmērs ir atkarīgs no pārkāpuma.

2 Kas ir juridiskā palīdzība?

Juridiskā palīdzība ir daļa no juridiskā atbalsta tiesiskā un normatīvā regulējuma, kas paredzēts 1991. gada 10. jūlija Likumā Nr. 91-647 un tā īstenošanas dekrētā, 2020. gada 28. decembra Dekrētā Nr. 2020-1717. Šā

regulējuma mērķis ir izpildīt valstu un starptautisko tiesību prasības attiecībā uz vienlīdzīgu piekļuvi tiesu iestādēm un tiesībām uz taisnīgu tiesu.

Juridiskais atbalsts ietver:

- juridisko palīdzību: valsts pilnībā vai daļēji sedz izmaksas, kas saistītas ar lietas izskatīšanu tiesā vai apelācijas tiesā, kā arī tādu procedūru izmaksas, kuras attiecas uz nolēmumu izpildi un izlīgumiem pirms tiesvedības sākšanas vai laulības šķiršanu pēc abpusējas vienošanās, kas panākta ārpustiesas kārtībā;
- palīdzību advokāta palīdzības saņemšanai ārpustiesaskriminālprocesos, piemēram, aizturēšanas pasākumos, pasākumos, kas ir alternatīvas kriminālvajāšanai (izlīgums, mediācija u. c.), vai ieslodzīto saskarē ar cietuma disciplinārlietu kolēģiju;
- palīdzību tiesību īstenošanā (informācija, ieteikumi, bezmaksas juridiskā konsultēšana u. c.).

Juridiskā palīdzība un palīdzība advokāta palīdzības saņemšanai ārpustiesas procedūrās ļauj valstij segt advokāta atlīdzību, atalgojumu, kas maksājams valsts amatpersonām (tiesu izpildītājiem, notāriem u. c.), un tiesas izdevumus. Mērķis ir nodrošināt, lai indivīdiem finanšu resursu trūkuma dēļ netiktu liegts aizstāvēt savas tiesības.

Juridiskā palīdzība var segt visas izmaksas vai to daļu vai nesegt nevienu no tām. Tā neattiecas uz juridisko izdevumu apdrošināšanas polises vai citas aizsardzības sistēmas segtām izmaksām. Attiecīgā gadījumā šādi segtā izmaksu daļa tiek atskaitīta no summām, kuras attiecībā uz juridisko palīdzību valsts ir izmaksājusi avansā.

3 Kādi ir juridiskās palīdzības piešķiršanas nosacījumi?

Juridisko palīdzību piešķir juridiskās palīdzības birojs (*bureau de l'aide juridictionnelle*), kas piesaistīts attiecīgajai vispārējās jurisdikcijas tiesai (*tribunal judiciaire*), pamatojoties uz vairākiem kritērijiem attiecībā uz finanšu resursiem, valstspiederību, dzīvesvietu un pieņemamību.

To var piešķirt arī automātiski saistībā ar konkrētām tiesvedībām un īpašos gadījumos bez nepieciešamības nokārtot citas papildu formalitātes, izņemot tās, ko paredz konkrētā tiesvedība.

- Finanšu kritēriji

Jūs varat saņemt juridisko palīdzību, ja attiecīgās iestādes konstatē, ka jums nav pietiekamu līdzekļu, lai aizstāvētu savas tiesības tiesā. Lai noteiktu, vai tas tā ir, ņem vērā dažādus griestus:

- ienākumu griestus,
- kustamā īpašuma un finanšu aktīvu griestus,
- nekustamā īpašuma griestus.

Jāatzīmē, ka šie griesti ir atkarīgi no māsaimniecības kā ienākuma nodokļa bāzes vienības sastāva. Tomēr, ja abas pretējās puses tiesvedībā, par kuru tiek iesniegts pieteikums par juridisko palīdzību, ir no vienas un tās pašas māsaimniecības kā ienākuma nodokļa bāzes vienības, to līdzekļi tiek pārbaudīti atsevišķi.

Kopš 2021. gada šie griesti katru gadu tiek koriģēti atbilstoši novērotajām izmaiņām patēriņa cenās, izņemot tabakas cenas. Korekcija tiek norādīta ikgadējā apkārtrakstā, ko publicē Francijas Republikas oficiālajā vēstnesī *Journal officiel de la République française*.

Tāpēc juridiskās palīdzības biroji pieteikumus izskata šādi:

- galvenais rādītājs, ko izmanto, lai pārlicinātos par atbilstību ienākumu griestiem, ir ar nodokli apliekamie atsaucē ienākumi (*RFR*). Ar nodokli apliekamie atsaucē ienākumi ir summa, ko veido dažādu veidu ienākumi, kurus gadā gūst māsaimniecība kā ienākuma nodokļa bāzes vienība, un ko aprēķinājušas nodokļu iestādes. Tie ir redzami nodokļu aprēķina titullapā. Griesti mainās atkarībā no māsaimniecības kā ienākuma nodokļa bāzes vienības sastāva,
- ja ar nodokli apliekamu atsaucē ienākumu nav, tiek izmantots ar nodokli apliekamo resursu rādītājs,
- kustamā īpašuma un finanšu aktīvu (galvenokārt uzkrājumu) griesti ir noteikti regulējumā. Jāatzīmē, ka, ja pieteikuma iesniedzējs deklarē aktīvus ar nulles vērtību (0 EUR), apliecinātie dokumenti netiek pieprasīti,

- nekustamā īpašuma griesti neietver aktīvus, kurus nevar pārdot vai ieķīlāt, nopietni neietekmējot attiecīgās personas. Tas jo īpaši attiecas uz galveno dzīvesvietu un īpašumu, ko izmanto profesionāliem mērķiem.

Lai uzzinātu, vai jums ir tiesības uz juridisko palīdzību, varat skatīt tīmekļa vietni service-public.fr. Tīmekļa vietnē ir pieejams tiešsaistes rīks, ko varat izmantot, lai gūtu priekšstatu par savām tiesībām uz juridisko palīdzību, ievadot ienākumu avotus: <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/simulateur>. Jāatzīmē, ka tas ir indikatīvs rīks, kas nevar paredzēt kompetento iestāžu lēmumu un nekādā gadījumā neaizstāj juridiskās palīdzības pieprasīšanas procedūru.

Tomēr juridisko palīdzību bez ienākumu kritēriju izvērtēšanas piešķir vissmagākajos noziegumos cietušajām personām (cietušie uzbrukumos ar nolūku apdraudēt dzīvību vai nodarīt miesas bojājumus) un viņu apgādājamajiem.

Turklāt ar 1991. gada 10. jūlija likuma 19-1. pantu ir garantēta atlīdzība advokātam, kas norīkots vai iecelts *ex officio* noteiktu veidu procedūrās, un netiek veikta saņēmēja atbilstības *ex ante* pārbaude. Atbilstība tiek pārbaudīta *ex post*, kas nozīmē, ka tad, ja atklājas, ka saņēmējs nav atbilstīgs, valsts segtās summas var tikt atgūtas.

- Valstspiederības kritērijs

Juridisko palīdzību var piešķirt Francijas valstspiederīgajiem, ES dalībvalsts (izņemot Dāniju) valstspiederīgajiem vai ārvalstniekiem, kas pastāvīgi un likumīgi dzīvo Francijā. To var arī piešķirt saistībā ar Francijas tiesā izskatīšanā esošu lietu ārvalstniekiem, kuri nedzīvo Francijā, bet ir tādas valsts valstspiederīgie, kurai ar Franciju ir starptautisks vai divpusējs nolīgums, uz kā pamata tās valstspiederīgie ir tiesīgi saņemt juridisko palīdzību.

Konkrētāk, pastāvīga un likumīga dzīvesvieta Francijā ir vispārīgs noteikums. Tomēr ārvalstniekiem juridiskā palīdzība tiek piešķirta arī tad, ja nav izpildīts nosacījums par dzīvesvietu, — ja viņi ir nepilngadīgie, liecinieki, kuri saņem palīdzību, personas, par kurām tiek veikta izmeklēšana, apsūdzētas, aizdomās turētas vai notiesātas personas vai personas, kuras prasa zaudējumu atlīdzību kriminālprocesā, ja uz viņiem attiecas aizsardzības rīkojums saskaņā ar Civilkodeksa 515-9. pantu, ja uz viņiem attiecas iespēja vienoties par soda samazināšanu vai ja pret viņiem ir sākta tiesvedība saistībā ar nosacījumiem, kas paredzēti Kodeksā par ārvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Francijā un patvēruma tiesībām Francijā.

- Pieņemamības kritērijs

Juridisko palīdzību piešķir personām, kuru tiesiskā darbība nešķiet acīmredzami nepieņemama vai nepamatota. Šis nosacījums pēc būtības attiecas tikai uz juridisko palīdzību, nevis uz advokāta palīdzību ārpus tiesas procedūrās. Tādējādi prasība, kuras celšanai ir iestājies noilgums, vai pieteikums celt prasību civilprasītāja statusā, kas pamatots ar faktiem, kuri neliecina par noziedzīgu nodarījumu, tiek uzskatīti par acīmredzami nepieņemamiem.

Šis nosacījums nav piemērojams atbildētājiem lietā, civiltiesiski atbildīgām personām, lieciniekiem, kuri saņem palīdzību, vai apsūdzētajām, aizdomās turētajām vai notiesātajām personām.

Pieteikuma iesniedzējiem tiek atteikta juridiskā palīdzība par apelācijas sūdzībām, ja nav iespējams noteikt saprātīgu apelācijas sūdzības pamatojumu.

Īpašas situācijas

Juridisko palīdzību piešķir, nepārbaudot atbilstības kritērijus, ja pieteikuma iesniedzējs jau ir saņēmis juridisko palīdzību savā lietā un lietas pretējā pusē ir pārsūdzējusi lēmumu, kas pieņemts par labu pieteikuma iesniedzējam (šajā gadījumā juridisko palīdzību uzskata par "saglabātu").

Tāpat arī personām, kas neatbilst atbilstības kritērijiem (resursu vai valstspiederības ziņā), izņēmuma kārtā var piešķirt juridisko palīdzību, ja viņu prasība šķiet īpaši interesanta strīda priekšmeta vai paredzamo tiesvedības izmaksu dēļ (1991. gada 10. jūlija Likuma par juridisko palīdzību 3. un 6. pants). Šo izņēmumu piemēro arī personām, kas cietušas no uzbrukumiem, kuru nolūks ir apdraudēt dzīvību vai nodarīt miesas bojājumus, ar mērķi dot tām iespēju ierosināt civilprocesu, kā arī uz viņu apgādājamajiem.

Ir arī vairākas procedūras, kurās juridiskā palīdzība tiek piešķirta automātiski, proti, tā tiek piešķirta automātiski:

— tādu individuālu lēmumu pārsūdzēšanā, kas pieņemti saskaņā ar Kodeksa par militārās invaliditātes pensijām un kara upuriem I sējumu un II sējuma I-III sadaļu,

— nepilngadīgajiem, uz kuriem attiecas Civilkodeksa 388-1. pantā paredzētā uzklausišana,

— tiesvedībā Valsts patvēruma tiesību tiesā, ja vien prasība nav acīmredzami nepieņemama,

— ieslodzītām personām:

- pret kurām ir ierosināta disciplinārlieta saistībā ar viņu ieslodzījumu,
- kurām piemēro izolācijas pasākumu (automātiska izolēšana, izolēšanas pagarināšana vai atcelšana, ja ieslodzītais to pieprasījis),
- sodu izpildes komisijā saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 720. pantu,

— personām, kas aizturētas sociālmedicīniskās aizturēšanas centrā (*centre socio-médico-judiciaire de sûreté*), attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti attiecībā uz tām, lai nodrošinātu netraucētu centra darbību.

4 Vai juridisko palīdzību piešķir visu veidu tiesvedībā?

Juridiskā palīdzība tiek piešķirta prasības iesniedzējiem un atbildētājiem visās strīdus un bezstrīdus lietās visās tiesās un attiecībā uz nepilngadīgu personu uzklausišanu.

To var piešķirt attiecībā uz visu tiesvedības procesu vai tā daļu, kā arī lai palīdzētu panākt izlīgumu pirms lietas izskatīšanas tiesā.

Juridisko palīdzību var arī piešķirt, lai nodrošinātu tiesas nolēmuma vai jebkura cita izpildraksta izpildi, arī no citām ES dalībvalstīm, izņemot Dānijas.

5 Vai nepieciešamības gadījumā ir īpaša procedūra?

Pagaidu tiesības uz juridisko palīdzību var piešķirt ārkārtas situācijā, piemēram, ja tiesvedība apdraud attiecīgās personas būtiskos dzīves apstākļus, vai piespiedu izpildes gadījumā, kas ietver īpašuma apķīlāšanu vai izlikšanu no mājokļa.

Par pagaidu tiesībām uz palīdzību lemj tās tiesas tiesnesis, kura izskata lietu, pēc attiecīgās personas neoficiāla pieteikuma vai *ex officio*, ja attiecīgā persona ir iesniegusi pieteikumu par juridisko palīdzību, par kuru vēl nav pieņemts lēmums.

Tā tiek piešķirta automātiski, t. i., bez jebkādam papildu juridiskām formalitātēm, izņemot tās, kas ir prasītas konkrētajā tiesvedībā, ja tiesvedība attiecas uz aizsardzības rīkojuma izdošanu — no vardarbības ģimenē cietušo aizsardzības mehānismu.

Pastāv arī garantētas juridiskās palīdzības shēma, ko piemēro 11 šādām procedūrām:

- tiesvedība par psihiatriskās aprūpes pasākumu atcelšanu un kontroli,
- palīdzība personai, kas iesniedz pieteikumu par Civilkodeksa 515-9. pantā paredzētā aizsardzības rīkojuma izdošanu vai apstrīd to,
- tūlītēja iztiesāšana,
- atliktā iztiesāšana,
- ierašanās pie izmeklēšanas tiesneša,
- argumentu par ievietošanu vai paturēšanu pirmstiesas apcietinājumā uzklausišana,
- palīdzība nepilngadīgai personai saistībā ar bērnu aizsardzības dienesta procesu, nepilngadīgo tiesneša vadītu tiesvedību krimināllietās vai tiesvedību nepilngadīgo tiesā, brīvprātīgu nopratināšanu bez aizturēšanas, pirmstiesas nopratināšanu vai izmeklēšanu,
- palīdzība apsūdzētai personai zvērināto tiesā (pirmās instances krimināltiesā, kas izskata vissmagākos noziegumus), departamenta krimināltiesā, nepilngadīgo zvērināto tiesā vai nepilngadīgo lietu tiesā, kas izskata krimināllietas,

- tiesvedība, ko vada tiesnesis, kurš pieņem lēmumu par apcietinājumu un atbrīvošanu (*juge des libertés et de la détention*), un kas attiecas uz ārvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos,
- tiesvedība administratīvajā tiesā par tādu ārvalstnieku izraidīšanu, uz kuriem attiecas viņu brīvību ierobežojošs pasākums,
- ārpustiesas procedūras, kas minētas 1991. gada likuma 11-2. panta 2.-4. punktā.

Šī kārtība ļauj jūsu advokātam pieprasīt, lai valsts samaksā atlīdzību. Valsts segs izmaksas avansā. Tāpēc jūsu tiesības uz juridisko palīdzību tiks pārbaudītas pēc attiecīgās tiesvedības. Ja izrādīsies, ka jūs neesat tiesīgs saņemt palīdzību, jums būs jāatlīdzina izmaksas valstij.

6 Kur ir atrodama juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapu var lejupielādēt un izdrukāt, pārkopējot savā pārlūkprogrammā šādu saiti: <https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>

Pieteikumu par juridisko palīdzību var iesniegt arī tiešsaistē tieši tīmekļa vietnē <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/>, ja jūsu pieteikums attiecas uz notiekošu vai turpmāku tiesvedību tiesā.

Juridisko palīdzību var prasīt pirms prasības pieteikuma iesniegšanas vai tiesvedības gaitā.

Jūs varat arī lūgt juridisko palīdzību pēc tiesvedības beigām. Piemēram, lai panāktu tiesas nolēmuma izpildi.

Jūs varat saņemt arī juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapu no vispārējās jurisdikcijas tiesas, kuras apgabalā ietilpst jūsu dzīvesvieta vai kurā tiks izskatīta lieta, kā arī no tuvākā *Point Justice* jeb "tiesiskuma punkta" (*Maison de la Justice et du Droit* (tiesiskuma un tiesību nama), *Point d'Accès au Droit* (tiesību piekļuves punkta) vai *Relais d'Accès au Droit* (tiesību piekļuves informācijas centra)). Lai noskaidrotu tā atrašanās vietu, skatiet šādu tīmekļa vietni: <http://www.annuaires.justice.gouv.fr/lieux-dacces-aux-droits-10111/>

Ja esat ārvalstīs dzīvojošs Francijas pilsonis, veidlapu var saņemt arī konsulātos vai šeit:

Département de l'entraide, du droit international privé et européen (DEDIPE — Savstarpējās palīdzības, privāto starptautisko un Eiropas tiesību nodaļa), Ministère de la Justice, Direction des affaires civiles et du sceau 13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

Ja esat ārvalstnieks, kas nedzīvo Francijā, juridiskās palīdzības veidlapu var saņemt no centrālās iestādes, kuru jūsu valsts ir izraudzījies starptautiskās juridiskās palīdzības pieteikumu nosūtīšanai. Lielākā daļa valstu šim mērķim ir izvēlējušās savu Tieslietu ministriju. Francija ir izraudzījies iepriekš minēto Tieslietu ministrijas departamentu — *Bureau du droit de l'Union, du droit international privé et de l'entraide civile* —, lai izskatītu to Eiropas Padomes dalībvalstu iedzīvotāju civillietu, komercietu vai administratīvo lietu pieteikumus, kuras ir 1977. gada 27. janvāra Eiropas Nolīguma par juridiskās palīdzības pieteikumu nosūtīšanu līgumslēdzējas puses ar atbildību par pieteikumu saņemšanu un nosūtīšanu.

Ja esat ES dalībvalsts (izņemot Dānijas) valstspiederīgais un jūs dzīvojat Francijā vai jūsu lieta tiek izskatīta Francijas tiesā, saskaņā ar Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīvu 2003/8/EK jūs varētu būt tiesīgs saņemt pārrobežu juridisko palīdzību civillietās un komercietās. Par šo pieteikumu apstrādi Francijā atbildīgais birojs ir:

*Bureau de l'aide juridictionnelle
Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)
Ministère de la Justice
13 place Vendôme 75042 Paris Cedex 01.*

Visbeidzot, ja jūsu pieteikums ir administratīvās tiesas vai administratīvās apelācijas tiesas kompetencē, jūs nevarat aizpildīt juridiskās palīdzības pieteikumu tiešsaistē, bet jums ir jāizmanto *CERFA* veidlapa (*CERFA* ir struktūra, kas ir atbildīga par oficiālo veidlapu reģistrēšanu un pārskatīšanu dažādiem mērķiem Francijā).

7 Kādi dokumenti jāiesniedz kopā ar juridiskās palīdzības pieteikuma

veidlapu?

Juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapai jāpievieno vajadzīgie apliecināmie dokumenti (nodokļu aprēķins, pierādījums par ģimenes stāvokli vai valstspiederību utt.).

Iesniedzamo dokumentu saraksts ir atrodams tīmekļa vietnē service-public.fr un 2020. gada 30. decembra Rīkojumā par juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapas saturu un apliecināmo dokumentu sarakstu.

Apliecināmie dokumenti ļauj pierādīt, ka jūsu situācija dod jums tiesības uz juridisko palīdzību, jo īpaši attiecībā uz:

- jūsu un to cilvēku finanšu resursiem, kuri parasti dzīvo jūsu mājsaimniecībā,
- jūsu pieteikuma priekšmetu.

8 Kur ir jāiesniedz juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Jūs varat iesniegt vai nosūtīt pieteikumu jūsu dzīvesvietas juridiskās palīdzības birojam vai tā rajona birojam, kurā atrodas tiesa, kas izskatīs jūsu lietu.

Katrā vispārējās jurisdikcijas tiesā (iepriekš — apgabaltiesa (*tribunal de grande instance*)) ir vienots juridiskās palīdzības birojs, kas izskata pieteikumus par juridisko palīdzību lietās, kuras jāizskata minētajā tiesā vai šādās tā jurisdikcijā esošās tiesās: vispārējās jurisdikcijas tiesā (*tribunal judiciaire*), administratīvajā tiesā (*tribunal administratif*), darba tiesā (*conseil de prud'hommes*), apelācijas tiesā (*cour d'appel*) un administratīvajā apelācijas tiesā (*cour administrative d'appel*).

Atkāpjoties no noteikuma par vienotu juridiskās palīdzības biroju, savs birojs ir arī katrai no šīm tiesām:

- Kasācijas tiesa (*Cour de cassation*), kas ir augstākā vispārējās piekritības tiesa;
- Valsts padome (*Conseil d'état*), kas ir augstākā administratīvā tiesa;
- Valsts patvēruma tiesību tiesa (*Cour nationale du droit d'asile*).

Jūs varat arī lūgt juridisko palīdzību tiešsaistē šajā vietnē: <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/>

9 Kā es varu noskaidrot, vai man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Paziņojums par juridiskās palīdzības biroja lēmumu tiks nosūtīts uz jūsu dzīvesvietu.

Lai novērtētu iespējamās tiesības uz juridisko palīdzību, varat izmantot tiešsaistes simulatoru, kas ir pieejams šādā tīmekļa vietnē: <https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>

Šī simulācija sniedz ieskatu par to, vai jums ir tiesības uz juridisko palīdzību. Tomēr tā neaizstāj jūsu pieteikuma pienācīgu izskatīšanu. Tāpēc tā nevar paredzēt lēmumu, ko pieņems juridiskās palīdzības birojs.

10 Kas man būtu jā dara, ja man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Jums jāsaazinās ar savu advokātu (vai juridisko amatpersonu, piemēram, tiesu izpildītāju, ekspertu, notāru u. c.) vai jums izraudzīto personu, lai izskaidrotu jūsu lietu un sniegtu šai personai visu informāciju un dokumentus, kas nepieciešami tās darbam.

Ja jums ir piešķirta daļēja juridiskā palīdzība, jums ir jāvienojas par papildu atlīdzību, ko maksāsit šai personai. Jums ir jāparaksta vienošanās, kurā šai summai ir jābūt norādītai.

11 Kurš izraugās manu advokātu, ja man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Visas personas var iecelt advokātu pēc savas izvēles.

Ja vēlaties iecelt pats savu advokātu, jums attiecīgā advokāta vārds un uzvārds ir jānorāda juridiskās palīdzības

pieteikumā.

Tomēr, ja jums nav zināms advokāts, jums advokātu iecels vispārējās jurisdikcijas tiesas (iepriekš — apgabaltiesas) advokātu kolēģijas priekšsēdētājs vai tās tiesas priekšsēdētājs, kas izskata lietu.

12 Vai juridiskā palīdzība sedz visas tiesvedības izmaksas?

Pilna juridiskā palīdzība ietver visus tiesas izdevumus, ieskaitot atlīdzību tiesu ierēdņiem (advokātiem, tiesu izpildītājiem, ekspertiem, notāriem u. c.), kuriem tā tiek maksāta tieši. Šīs izmaksas aprēķina pēc noteiktas likmes, kas atkarīga no tiesvedības veida.

Turklāt ir iespējams, ka tiek piešķirta daļēja juridiskā palīdzība, kas sedz 25-55 % no attiecīgās tiesvedības izmaksām.

13 Kurš sedz pārējās izmaksas, ja man ir tiesības saņemt tikai ierobežotu juridisko palīdzību?

Ja jums tiek piešķirta daļēja juridiskā palīdzība, jums joprojām ir jāmaksā atlikusī nefiksētā atlīdzības daļa, ko nosaka, vienojoties jums un advokātam un ko uzrauga advokātu kolēģijas priekšsēdētājs, pie kura jūs varat vērsties strīda gadījumā.

Tāpat kā pilnas juridiskās palīdzības gadījumā, tiesības uz daļēju juridisko palīdzību atbrīvo saņēmēju no pienākuma segt tiesvedības izmaksas avansā vai deponēt līdzekļus to segšanai.

14 Vai juridiskā palīdzība attiecas arī uz pārsūdzībām?

- Ja esat lietas dalībnieks, kas iesniedz apelācijas sūdzību, jums ir jāiesniedz jauns pieteikums, kurš tiks izvērtēts, ņemot vērā tiesību aktos noteiktos atbilstības kritērijus.
- Savukārt, ja apelācijas sūdzību iesniedz otra puse, visas jums piešķirtās tiesības saņemt juridisko palīdzību paliks spēkā. Tomēr jums jāiesniedz papildu pieteikums vispārējās jurisdikcijas tiesas juridiskās palīdzības birojā vai nu jūsu dzīvesvietas teritorijā, vai apgabalā, kurā atrodas apelācijas tiesa. Šis jaunais pieprasījums neizraisīs apliecināto dokumentu vai jo īpaši jūsu resursu izskatīšanu no jauna.
- Ja jums jau ir bijusi piešķirta juridiskā palīdzība iepriekšējā tiesvedībā un vēlaties iesniegt apelācijas sūdzību, iepriekšējie lēmumi par atbilstību vairs nav piemērojami. Jums jāiesniedz pieteikums Kasācijas tiesas Juridiskās palīdzības birojā, kurā tiks izskatīta ierosinātās prasības atbilstība, kā arī jūsu finansiālais stāvoklis. Attiecībā uz apelācijas sūdzībām juridisko palīdzību var atteikt, ja nav iespējams konstatēt saprātīgu apelācijas pamatojumu.

15 Vai juridisko palīdzību var atsaukt pirms tiesvedības pabeigšanas (vai arī anulēt pēc tiesvedības pabeigšanas)?

Tiesības uz juridisko palīdzību var pilnībā vai daļēji atsaukt (1991. gada likuma 50. pants un 2020. gada 28. decembra Dekrēta Nr. 2020-1717 par juridisko palīdzību 65.-68. pants) tiesvedības laikā vai pēc tās šādos gadījumos:

- ja juridiskā palīdzība ir saņemta, pamatojoties uz nepatiesiem apgalvojumiem vai neprecīziem dokumentiem;
- ja tiesvedība ir procesa ļaunprātīga izmantošana vai ja ir konstatēts, ka tā ir novilcinoša un acīmredzami nepieņemama;
- ja tiesvedības gaitā būtiski palielinās saņēmēja kustamā vai nekustamā īpašuma vērtība;
- ja ar galīgo lēmumu ir nodrošināti aktīvi, kas pārsniedz tiesību uz juridisko palīdzību griestus;
- ja tās personas dzīvesveida ārējie elementi, kura saņem juridisko palīdzību vai palīdzību advokāta palīdzības saņemšanai, šķiet acīmredzami nesaderīgi ar ikgadējo līdzekļu summu, kas ņemta vērā šīs personas atbilstības novērtēšanā.

Lēmumi par juridiskās palīdzības atcelšanu uzliek pienākumu saņēmējam atmaksāt valsts izmaksāto atbalsta summu. Šādā gadījumā valsts iestādes pret jums izdos iekasēšanas rīkojumu, kurā būs norādīts, kā atlīdzināt

valsts segtos tiesāšanās izdevumus.

16 Vai es varu apstrīdēt atteikumu piešķirt juridisko palīdzību?

Ja jums tiek atteikta juridiskā palīdzība, lēmumu varat pārsūdzēt.

Jūs varat iesniegt apelācijas sūdzību pats vai ar advokāta starpniecību.

Apelācijas sūdzību var iesniegt pret lēmumu par pilnīgu juridiskās palīdzības atteikumu vai pret lēmumu piešķirt daļēju juridisko palīdzību, ja esat pieteicies pilnas juridiskās palīdzības saņemšanai.

Apelācijas sūdzība ir jāiesniedz 15 dienu laikā pēc [paziņojuma](#) par lēmumu saņemšanas.

Apelācijas sūdzībā jums ir jānorāda iemesli, kāpēc apstrīdat pieņemto lēmumu. Piemērs: kļūdaini jūsu mājsaimniecībā esošo cilvēku skaits vai jūsu līdzekļu apmērs.

Apelācijas sūdzība ar ierakstītu vēstuli ar apstiprinājumu par saņemšanu jānosūta juridiskās palīdzības birojam, kas izdevis lēmumu.

Jums ir jāiekļauj apstrīdētā lēmuma kopija.

Iestāde, kas izdevusi lēmumu, pārsūtīs jūsu pieteikumu iestādei, kas ir kompetenta izskatīt apelācijas sūdzību. Iestādi, kura ir kompetenta izskatīt apelācijas sūdzību, nosaka atkarībā no tiesas, kura atbild par tās lietas izskatīšanu, saistībā ar kuru esat pieteicies juridiskās palīdzības saņemšanai.

Iestāde, kura ir kompetenta izskatīt apelācijas sūdzību atkarībā no tiesas

Tiesa	Par apelācijas sūdzības izskatīšanu atbildīgā iestāde Tās apelācijas tiesas pirmais priekšsēdētājs, kurai ir piederīga tiesa, kas izskata lietu, vai tās apelācijas tiesas pirmais priekšsēdētājs, kas izskata lietu
Parastā procedūra	
Valsts patvēruma tiesību tiesa (<i>Cour nationale du droit d'asile — CNDA</i>)	Valsts patvēruma tiesību tiesas priekšsēdētājs Tās administratīvās apelācijas tiesas priekšsēdētājs, kurai ir piederīga šī tiesa
Administratīvā tiesa	
Administratīvā apelācijas tiesa	Tās administratīvās apelācijas tiesas priekšsēdētājs, kura izskata lietu
Valsts padome	Valsts padomes Juridiskās nodaļas priekšsēdētājs
Kasācijas tiesa	Kasācijas tiesas pirmais priekšsēdētājs
Jurisdikcijas kolīziju tiesa	Jurisdikcijas kolīziju tiesas priekšsēdētājs
Pēc apelācijas sūdzības izskatīšanas jums tiks paziņots par lēmumu, izmantojot pastu.	

Šis otrais lēmums ir galīgs; jūs to nevarēsiet apstrīdēt.

Uzmanību!

- Apelācijas sūdzība, ko advokāts iesniedzis administratīvās apelācijas tiesas priekšsēdētājam vai Valsts padomes Juridiskās nodaļas priekšsēdētājam, ir jānosūta, izmantojot [Télérecours](#) attālināto apelācijas sūdzību pakalpojumu.
- Juridisko palīdzību var piešķirt ar atpakaļejošu spēku, ja puse ir cēlusi prasību un lietā uzvarējusi, bet palīdzība iepriekš tikusi atteikta, pamatojoties uz argumentu, ka izredzes, ka prasība tiks apmierināta, nav pietiekamas.

17 Vai juridiskās palīdzības pieprasīšana aptur noilguma termiņu?

Saskaņā ar 2020. gada 28. decembra Dekrēta Nr. 2020-1717 43. un 44. pantu juridiskās palīdzības pieteikums pārtrauc termiņu, kurā var tikt sākta tiesvedība vai pārsūdzība, par ko tiek lūgta juridiskā palīdzība, ar nosacījumu, ka juridiskās palīdzības pieteikums ir iesniegts tajā pašā termiņā. Līdz ar to šis termiņš atsākas pēc tam, kad juridiskās palīdzības birojs ir pieņēmis galīgo lēmumu par pieteikumu. Tas pats attiecas uz noilguma

termiņu.

Pastāv izņēmums attiecībā uz Valsts patvēruma tiesību tiesas Juridiskās palīdzības biroju. Juridiskās palīdzības pieteikuma rezultātā tiek apturēts viena mēneša termiņš, kas atsākas no brīža, kad paziņots lēmums, ar kuru tiek atzītas tiesības uz juridisko palīdzību (1991. gada 10. jūlija likuma 9-4. pants).

■ Lapa atjaunināta: 18/08/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.